

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. +370 626 22 252, el. p. info@am.lt, <https://am.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

I

Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Aplinkos ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 4, 6, 31, 33, 36, 37, 41, 42, 43, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 55, 55¹, 56, 57, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 87¹, 126, 127 straipsnių, II, IV skyrių, VII skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 55², 55³, 55⁴, 128² straipsniais ir V, IX skyrių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektą (toliau – AAĮ projektas), Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2, 4, 5, 7, 8, 9, 14, 20 straipsnių, Trečiojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą (toliau – AOAĮ projektas), Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 1, 3, 6, 7, 9, 10, 12, 16, 19, 20, 23, 29, 30, 32, 33, 35, ir 37 straipsnių, Dešimtojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19¹ ir 39¹ straipsniais įstatymo projektą (toliau – GVTNTĮ projektas), Lietuvos Respublikos jūros aplinkos apsaugos įstatymo Nr. VIII-512 3, 7, 9, 17, 18, 21, 31, 34 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – JAAĮ projektas), Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12, 235, 247, 265, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 236² straipsniu įstatymo projektą (toliau – ANK projektas), Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 243¹, 251, 304², 308¹, 310, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 243², 270² straipsniais ir 243¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XV-732 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – ANK projektas Nr. 2), Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12, 53, 113, 256, 276, 334, 357¹, 364, 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 334¹, 369¹ straipsniais įstatymo Nr. XV-1071 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – ANK projektas Nr. 3), Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 270³ straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – BK projektas), Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 1, 2, 3, 5, 7, 8 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projektą (toliau – PŪVPAVĮ projektas), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. IX-1005 20, 22, 23 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – AAVPI projektas), Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – SI projektas), Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl transeuropinio transporto tinklo įgyvendinimo paspartinimo“ Nr. XIV-2530 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – TTTPI projektas), Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – BSI projektas), Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1466 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – GVTNTIP projektas) (toliau visi kartu – Projektai).

Projektai aktualizuoti pagal 2026 m. birželio ir liepos mėn. Lietuvos Respublikos Seimo priimtus įstatymų, keičiamų teikiamais projektais, pakeitimus.

1. Projektai sprendžiama problema ir Projektus rengti paskatinusios priežastys

Projektai parengti siekiant įgyvendinti Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą¹ ir aktualizuoti nacionalinių teisės aktų nuostatas pasikeitus susijusiam teisiniam Europos Sąjungos reguliavimui.

Projektai siekiama iš dalies įgyvendinti arba prisidėti prie kai kurių Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo (593, 621, 687, 688, 724, 728 ir 736 p.).

AAĮ, AOAĮ, GVTNTĮ, JAAĮ, ANK, BK ir PŪVPAVĮ projektais perkeliama ar įgyvendinama šie ES teisės aktai:

- 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1785, kuria iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamųjų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) ir Tarybos direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų;

- 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2881 dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (nauja redakcija);

- 2024 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/3019 dėl komunalinių nuotekų valymo (nauja redakcija);

- 2024 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/3101, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2005/35/EB, kiek tai susiję su tarša iš laivų ir administracinių sankcijų už pažeidimus įvedimu;

- 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1244 dėl pramonės įrenginių aplinkosauginių duomenų teikimo ir Pramoninių išmetamųjų teršalų portalo sukūrimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 166/2006.

SĮ, AAVPI, TTTPI ir BSĮ projektai parengti siekiant aktualizuoti šiuose įstatymuose pateiktas nuorodas į Aplinkos apsaugos įstatymo atitinkamus straipsnius ir jų dalis.

ANK projektas Nr. 2 parengtas siekiant užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 243¹, 251, 304², 308¹, 310, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 243², 270² straipsniais ir 243¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymu Nr. XV-732² priimti 2026-11-01 įsigaliosiantys ANK 589 straipsnio pakeitimai nepanaikintų ANK projektu siūlomų pakeitimų, kurių numatoma įsigaliojimo data ankstesnė nei 2026-11-01.

GVTNTIP projektas parengtas siekiant užtikrinti teisės aktų nuostatų įgyvendinimą, koreguojant savivaldybių nuosavybės teise priklausančios geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros perdavimo terminą, kad būtų suderinta su patikslinta teisėkūra ir nebūtų prieštaravimų.

2. Projektai siūlomo teisinio reguliavimo esmė – problemos sprendimas

Projektai numatoma:

1. Nustatyti naujus reikalavimus arba patikslinti esamus:

- nustatyti naujus reikalavimus, privalomus įgyvendinant Direktyvą (ES) 2024/1785 dėl aplinkos vadybos sistemų (toliau – AVS) diegimo ir įgyvendinimo, TIPK leidimų pakeitimo, įgaliojimų aplinkos ministrai patvirtinti atskirus supaprastintus reikalavimus žemės ūkio veiklos reikalavimus, galimų išimčių krizių metu taršos integruotos prevencijos ir kontrolės srityje;

- patikslinti nuostatas dėl leidimų išdavimo ar keitimo ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo sąsajos bei prievolės informuoti apie sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo perleidimą kitam asmeniui;

- nustatyti asmens teisės į turtinės ir neturtinės žalos, atsiradusios dėl asmens sveikatai padarytos žalos, atlyginimą principus;

¹ Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. XV-1157 „Dėl Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

² <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/5a6490f0e02411f0948bfb5fa1e0c51b?positionInSearchResults=0&searchModelUID=bc8253f7-fed3-48ad-9c92-f1fab0b0564a>

- patikslinti nuostatas dėl aplinkos oro kokybės valdymo ir vertinimo, įgyvendinant Direktyvos (ES) 2024/2881 reikalavimus;

- reglamentuoti naftos krovą iš laivo į laivą Lietuvos Respublikos jūros rajone;
- įgyvendinti Baltijos jūros aplinkos apsaugos (Helsinkio) komisijos (toliau – HELCOM) patvirtintame Baltijos jūros veiksmų plane numatytą priemonę dėl į žvejybos tinklus patenkančių atliekų (atsitiktinai sužvejotos atliekos) papildomo neapmokestinimo;

- reglamentuoti keitimosi informacija, susijusia taršos incidentais, tarp Lietuvos Respublikos institucijų ir Europos Komisijos tvarką;

- nustatyti naujus reikalavimus, privalomus įgyvendinant Direktyvą (ES) 2024/3019: įtvirtinti, kad aglomeracijos turėtų centralizuotas nuotekų surinkimo sistemas (leisti naudoti individualias sistemas tik išimtiniais atvejais (kai techniniu ar ekonominiu požiūriu neįmanoma prijungti prie nuotakyno) ir tik jei užtikrinamas toks pats aplinkosaugos lygis, t. y. galimas individualus nuotekų tvarkymas nuotekų valymo ar kaupimo įrenginiais, kurie leidžia užtikrinti nuotekų išvalymą iki toje aglomeracijoje, viešojo vandens tiekėjo taršos leidime arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime nustatytų keliamų reikalavimų); nustatyti pagrindinius integruotų komunalinių nuotekų tvarkymo planų rengimo, siekiant mažinti taršą lietaus nuotekomis, reikalavimus; užtikrinti visuomenės prieigą prie esminės informacijos apie nuotekų valymą ir valdymą bei užtikrinti, kad gyventojai, ypač pažeidžiamos grupės, turėtų prieigą prie sanitarijos paslaugų; mažinti administracinę našą geriamojo vandens tiekėjams² geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų nustatymo ir taikymo srityje (sudaryti sąlygas geriamojo vandens tiekėjams nebeteikti kainų projektų Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai, o patiems operatyviai pasitvirtinti perskaičiuotas kainas, kai nėra reikšmingų pasikeitimų paslaugos teikimo sąnaudose ir (ar) kiekiuose, palyginus su įvertintomis bazinėje kainoje).

2. Atsižvelgiant į Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytus naujus sankcijų skyrimo ir apskaičiavimo principus bei užtikrinant, kad sankcijos būtų proporcingos ir atgrasančios, atnaujinti juridiniams ar fiziniams asmenims taikomas sankcijas:

- už TIPK leidimų sąlygų nesilaikymą, užtikrinant, kad sankcijos už pažeidimą atitiktų direktyvos (ES) 2024/1785 reikalavimus;

- už Reglamente (ES) 2024/1244 nustatytų duomenų teikimo reikalavimų pažeidimus;

- už AOAĮ nurodytais atvejais reikalavimų savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos plane numatyti ir įgyvendinti aplinkos oro kokybės valdymo priemonės pažeidimą;

- papildant išmetamų į jūros aplinką teršiančių medžiagų sąrašą, už kurią taikomos sankcijos. Papildomai nustatyti baudžiamąją atsakomybę už sunkiausius taršos iš laivų pažeidimus;

- patikslinant, kad sankcijos už Lietuvos Respublikos jūros rajono ir atviros jūros teršimą yra taikomos laivų kapitonams, laivų valdytojams ar kitiems atsakingiems asmenims.

3. Reglamentuoti naftos krovos iš laivo į laivą Lietuvos Respublikos jūros rajone tvarką.

4. Suderinti susijusių įstatymų nuostatas su keičiamais įstatymais.

5. Patikslinti keičiamuose įstatymuose nustatytas sąvokas, atlikti redakcinio pobūdžio pataisymus.

Detaliau esamas teisinis reguliavimas ir siūlomi pakeitimai aprašyti aiškinamajame rašte.

3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas, kaštai ir nauda

Siūlomi pakeitimai prisidės prie kai kurių Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo, jais bus perkeltos ar įgyvendintos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos, nustatytos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos sankcijos, todėl, tikėtina, sumažės pažeidimų, darančių neigiamą poveikį aplinkai. Atliekamos redakcinio pobūdžio korekcijos leis pašalinti galimus teisės aktų neatitikimus, suderinti sąvokų vartojimą bei užtikrinti, kad teisinis reguliavimas būtų aiškus ir aktualus. Įtvirtinta galimybė fiziniams asmenims reikalauti žalos sveikatai atlyginimo turės teigiamą poveikį visuomenei, skatins pasitikėjimą valstybės institucijomis ir pačia valstybe.

Priimti Projektai turės įtakos verslo sąlygoms ir verslo plėtrai. AAĮ, ANK ir BK įtvirtintos nuostatos dėl sankcijų neigiamo poveikio verslui neturės, nes sankcijos bus taikomos tik už teisės aktų pažeidimus. Neteisėtai besielgiantys verslo subjektai dėl teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir sąlygų nesilaikymo sulauktų teisinių pasekmių, o sąžiningi verslo subjektai, investuojantys į aplinkosaugą ir patiriantys didesnes sąnaudas, įgytų pranašumą.

Dėl AAĮ įtvirtinto reikalavimo pramonės įmonėms įdiegti AVS įmonės gali turėti papildomų kaštų, tačiau manytina, kad, atsižvelgus į tai, kad nemažai stambių pramonės įmonių jau yra įsidiegusios AVS ir jas reikės tik prisitaikyti prie naujų reikalavimų, manytina, kad neigiamas poveikis bus laikinas, nedidelis, valdomas ir nepalyginamai mažesnis už ilgalaikę naudą (tiek pačiam verslui, tiek rinkai, tiek valstybei).

Atsižvelgiant į tai, kad Direktyva (ES) 2024/1785 išplečiamas ūkio subjektų, kuriems privalomas TIPK leidimas skaičius, kai kuriems paukštininkystės ir kiaulininkystės veiklą vykdančioms asmenims reikės gauti TIPK leidimą, kurio gavimas taip pat susijęs su papildomais kaštais. Tačiau galima daryti prielaidą, kad dėl paprastesnių reikalavimų gyvulininkystės ir paukštininkystės ūkiams paraiškos TIPK leidimui gauti jos parengimo paslaugos kaina bus mažesnė. Be to, vandenilio gamybai iš vandens elektrolizės būdu įvedamas ribinis dydis, todėl vandenilio stotelėms s eksplloatuoti nebereikės gauti TIPK leidimo.

Kadangi konkretūs reikalavimai susiję su AVS diegimu ir kriterijais, kuriuos atitinkant privalomas TIPK leidimas, nustatomi aplinkos ministro, prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimas bus atliekamas rengiant Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. liepos 15 d. įsakymas Nr. D1-528 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimą.

Pažymėtina, kad šiuo metu Europos Sąjungos lygmeniu vyksta Direktyvos (ES) 2024/1785 nuostatų, susijusių su AVS diegimo reikalavimais, peržiūra – Europos Komisija yra pateikusi pasiūlymus dėl šių reikalavimų supaprastinimo ir sumažinimo (vadinamasis „Omnibus VIII“ paketas).

Atsižvelgiant į tai, galutinė AVS diegimo reikalavimų apimtis, konkretūs reikalavimai, taip pat subjektų, kuriems tokie reikalavimai bus taikomi, ratas šiuo metu nėra aiškūs ir gali iš esmės keistis. Dėl šios priežasties šiame etape atliktas prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimas būtų grindžiamas prielaidomis ir neatspindėtų realios būsimos reguliavimo naštos, todėl neatitiktų teisėkūros aiškumo ir proporcingumo principų. Be to, įstatymo projekte nustatoma tik pareiga įdiegti AVS, o konkretūs AVS turinio, diegimo, įgyvendinimo, viešinimo reikalavimai bei terminai bus nustatyti įgyvendinamuosiuose teisės aktuose. Būtent šie reikalavimai lems faktinę administracinę ir finansinę naštą ūkio subjektams. Atsižvelgiant į tai, tikslinga ir metodologiškai pagrįsta prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimą atlikti rengiant ir derinant įgyvendinamuosius teisės aktus, kai bus aiškus galutinis Europos Sąjungos teisinis reguliavimas ir bus nustatyti konkretūs AVS reikalavimai.

Direktyvos (ES) 2024/3019 nuostatomis (visose aglomeracijose nuo 1 000 GE išvystyta centralizuota nuotekų surinkimo sistema; griežtesni tretinio nuotekų valymo (azoto ir fosforo šalinimas) reikalavimai; nauji nuotekų valymo įrenginių energijos vartojimo neutralumo reikalavimai, siekiant padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą bei gamybą, išnaudojant biudųjų gamybos arba atliekinės šilumos išgavimo ir naudojimo galimybes) įgyvendinti, per artimiausius 20 metų reikės apie 300 mln. Eur. Pagrindinis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo finansavimo šaltinis – abonentų ir vartotojų lėšos, sumokėtos už suteiktas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas. Darant prielaidą, kad per 20 metų reikės investuoti 300 mln. Eur, o sukurto turto naudingo tarnavimo laikotarpis būtų 20 metų, vidutinė geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kaina palaipsniui augtų – nuo 0,5 proc. pirmaisiais metais iki 8 proc. paskutiniaisiais metais.

Atliktas PŪVPAVĮ projekto prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimas, vertinimo metu apskaičiuota, kad išlaidos mažės 105 000 Eur. Atliktas AAĮ projekto prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimas, vertinimo metu apskaičiuota, kad išlaidos mažės 8 390 Eur. Atliktas GVTNTĮ projekto prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimas, vertinimo metu apskaičiuota, kad išlaidos

padidės 894 473,13 Eur (išlaidos susijusios su Direktyvos (ES) 2024/3019 perkėlimu). Vertinant nacionalinį reglamentavimą – išlaidos mažės 42 396 Eur.

Nors naujų funkcijų atsiradimas nenumatomas, nes institucijos atliks tas pačias funkcijas kaip iki šiol, tačiau AAĮ ir ANK siūlomi nauji straipsniai, kurie aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnams nustato pareigą pradėti administracinio nusižengimo teiseną ir atlikti tyrimus. Naujų administracinių nusižengimų ir juridinių asmenų padarytų pažeidimų sudėčių tyrimas suponuoja papildomų procesinių veiksmų atlikimą (teisenos pradėjimą, įrodymų rinkimą ir vertinimą, procesinių dokumentų rengimą, nutarimų priėmimą, dalyvavimą bylose teisme ir kt.), o tai didina pareigūnų darbo krūvį. Pažymėtina, kad Aplinkos ministerija nuolatos peržiūri pavaldžių institucijų atliekamas funkcijas ir skiria finansavimą joms vykdyti, atsižvelgdama į atliekamų funkcijų visumą, todėl galimas aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą vykdančios institucijos darbo krūvio padidėjimas bus vertinamas bendrame kontekste.

4. Rodikliai, kurie bus stebimi

Nenumatyta.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos¹ nuostatų įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projektais įgyvendinamos šios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatos:

593. Absoliuti pirmenybė bus teikiama žaliajai energijai iš saulės, vėjo, vandens, biomasės ir kitų atsinaujinančių išteklių. <...>

621. Sudarysime sąlygas verslui vystyti tiek viešojo, tiek privataus (individualaus) transporto, įskaitant vandens transportą, priemonėms būtinų elektros įkrovimo ir biometano (ateityje ir žaliojo vandenilio) pildymo stotelių tinklą.

687. Plėsimė centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų tinklų aprėptį kaimo ir priemiesčių vietovėse, kuriose gyventojai dar neturi prieigos prie šių paslaugų.

688. Skatinsime mažų gyvenviečių ir pavienių ūkių geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų valymo sistemų diegimą.

724. Stiprinsime reguliavimą, kontrolę ir inovacijas, siekdami sumažinti pramonės ir transporto taršą bei užtikrinti švarią aplinką visiems šalies gyventojams.

728. Įpareigosime pramonės įmones diegti modernias taršos mažinimo technologijas.

736. Užtikrinsime, kad visuomenė ir nevyriausybinių organizacijų turėtų realią galimybę dalyvauti nacionalinės ir vietos politikos sprendimų priėmimo procese.

☐ Projektas neprieštarauja Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

6. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Projektu neperkeliamos ir neįgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

☒ Projektais perkeliamos ir (ar) įgyvendinamos šių Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos:

– 2006 m. sausio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 166/2006 dėl Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registro sukūrimo ir iš dalies keičiantis Tarybos direktyvas 91/689/EEB ir 96/61/EB su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1243;

– 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1785, kuria iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) ir Tarybos direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų;

– 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2881, dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (nauja redakcija);

¹ Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. XV-1157 „Dėl Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

– 2024 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/3019 dėl komunalinių nuotekų valymo;

– 2024 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/3101, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2005/35/EB, kiek tai susiję su tarša iš laivų ir administracinių sankcijų už pažeidimus įvedimu;

– 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1244 dėl pramonės įrenginių aplinkosauginių duomenų teikimo ir pramoninių išmetamųjų teršalų portalo sukūrimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 166/2006.

AAĮ, AOAĮ, GVTNTĮ, JAAĮ, ANK, BK ir PŪVPAVĮ projektai yra įtraukti į perkeliama ir (ar) įgyvendinamo Europos Sąjungos teisės akto perkėlimo ir įgyvendinimo planą Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (LINESIS), į kurią įkeltos atitikties lentelės¹. Siekiant užtikrinti visišką susijusių Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimą ir (ar) įgyvendinimą, reikės priimti įstatymus įgyvendinamuosius teisės aktus, kurie išvardyti aiškinamajame rašte.

7. Notifikavimas² Europos Komisijai (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

☐ Projektas notifikuotinas Europos Komisijai (*nurodoma data*).

8. Pranešimo Europos Komisijai teikimas³ (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Pranešimas Europos Komisijai teiktinas.

☐ Pranešimas Europos Komisijai neteiktinas.

9. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas⁴ (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Atliktas Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas (*pateikiamos nutarimo projekto poveikio vertinimo rezultatų išvados – apibendrinta informacija, kurioje nurodomas numatomo teisinio reguliavimo tikslas, galimas teigiamas ir (ar) neigiamas Projekto poveikis kiekvienu vertinimo aspektu, kur įmanoma, pagrįstas atliktais skaičiavimais; jeigu atliekamas Projekto poveikio aplinkai ir klimato kaitai vertinimas⁵, kokybiškai ir (ar) kiekybiškai įvertinamas ir aprašomas galimas poveikis aplinkai ir klimato kaitai⁶; dėl poveikio aplinkai ir klimato kaitai vertinimo konsultuoja Aplinkos apsaugos agentūra⁷*).

☐ Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

☒ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*Lietuvos Respublikos Seimui teiktinų įstatymų ar kitų Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų projektų poveikio vertinimo rezultatai pateikiami aiškinamajame rašte vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 135 straipsnyje nustatytais reikalavimais*).

¹ Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, 7 priedas.

² Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

³ Pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo“.

⁴ Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktas.

⁵ Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 17¹ ir 35 punktai.

⁶ Teisėkūros poveikio aplinkai ir klimato kaitai (ex ante) vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. D1-57 „Dėl Teisėkūros poveikio aplinkai ir klimato kaitai (ex ante) vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁷ <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/teisekuros-poveikio-vertinimas/>

10. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti, pakeisti arba pripažinti netekusiais galios (pažymimas tinkamas variantas)

- ☐ Projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.
- ☐ Projektui įtraukti į teisės sistemą reikės priimti šiuos teisės aktus: *(išvardijama)*.
- ☒ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte *(kai teikiamas įstatymo projektas)*.

11. Informacija apie sąvokų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka (pažymimas tinkamas variantas)

- ☐ Projekte naujų sąvokų nėra.
- ☐ Projekte vartojamos sąvokos aprobuotos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

☒ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte.

12. Kita reikalinga informacija

GVNTNTĮ projektas suderintas su duomenų apsaugos pareigūnu.

Projektams atliktas antikorporcinis vertinimas.

13. Konsultavimasis su visuomene¹ interneto svetainėje epilietis.lrv.lt (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Projektas viešosioms konsultacijoms skelbtas interneto svetainėje epilietis.lrv.lt, kur pastabas ir pasiūlymus nuo 202.. m. ... d. iki 202.. m. ... d. galėjo teikti visi suinteresuoti asmenys (*nurodomas konsultavimosi tikslas (tikslai), būdas (būdai), suinteresuoti asmenys, su kuriais konsultuotasi, konsultavimosi trukmė ir apibendrinti konsultavimosi rezultatai – pateikiamos bendros (agreguotos) viešųjų konsultacijų dalyvių nuomonių tendencijos, nurodoma, kaip į konsultavimosi su visuomene rezultatus atsižvelgta Projekte*) (**arba** Projektas viešosioms konsultacijoms paskelbtas (**arba** bus skelbiamas) interneto svetainėje epilietis.lrv.lt, kur pastabas ir pasiūlymus gali teikti (**arba** galės teikti) visi suinteresuoti asmenys (*nurodomas konsultavimosi tikslas (tikslai), būdas (būdai), suinteresuoti asmenys ir konsultavimosi trukmė*)).

☒ Projekto skelbti viešosioms konsultacijoms interneto svetainėje epilietis.lrv.lt neskelbtas.

14. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir suinteresuotais asmenimis

Projektai teikti derinti suinteresuotoms institucijoms ir asmenims Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS, Reg. Nr. 26-1278, Nr. 26-1278(2) ir 26-1278(3)).

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, Valstybinė sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos suderino projektus be pastabų.

Susisiekimo ministerija, Lietuvos transporto saugos administracija, Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija antrojo derinimo metu išvadų nepateikė, bet pirmojo derinimo metu suderino be pastabų.

Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų Jūrų gelbėjimo koordinavimo centras, asociacija „Aplinkosaugos koalicija“, Lietuvos chemijos pramonės įmonių asociacija, Lietuvos kiaulių augintojų asociacija, Lietuvos laivų savininkų asociacija, Lietuvos nuotekų vežėjų asociacija, Lietuvos paukštininkystės asociacija, Lietuvos prekybos įmonių asociacija, Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacija išvadų nepateikė.

Aplinkos projektų valdymo agentūra, asociacija Investors' Forum, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos žemės ūkio rūmai Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, akcinė bendrovė Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, Inovatyvios farmacijos pramonės asociacija (IFPA), kosmetikos ir buitinių chemijos gamintojų asociacija „Likochema“, išvadų antrojo derinimo metu nepateikė.

¹ <https://epilietis.lrv.lt/lt/>.

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, atsakinga vandentvarkos asociacija „Vandens jėga“, Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacija, Lietuvos pramoninkų konfederacija, Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacija, Lietuvos vandens tiekėjų asociacija, Vaistų gamintojų asociacija (VGA), Aplinkosaugos darbuotojų profesinė sąjunga, UAB Vilniaus vandenys, VšĮ „Girių inspekcija“ pateikė pastabų dėl Projektų. Pastabos, į kurias neatsižvelgta, pagal poreikį aptartos su jų teikėjais arba darbo tvarka suderintos el. paštu.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba nurodė, kad „Atsižvelgiant, kad Projektai pakartotiniam derinimui pateikti dar 42 suinteresuotoms institucijoms ir kad po Projektų derinimo jomis numatomas teisinis reglamentavimas gali iš esmės keistis, Specialiųjų tyrimų tarnyba šiame teisėkūros etape pastabų ir pasiūlymų Projektams neteikia.“

Projektai apsvarstyti 2026-08-25 tarpinstituciniame pasitarime ir pataisyti atsižvelgus į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos 2026-08-13 išvadoje Nr. NV-2140 pateiktas pastabas. Pastabos aptartos darbo tvarka.

15. Projekto rengėjai

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Taršos prevencijos politikos grupės (vadovas Vitalijus Auglys, tel. +370 686 46087, el. p. vitalijus.auglys@am.lt) vyresnioji patarėja Beata Vilimaite Šilobritienė, tel. +370 645 89487, el. p. beata.vilimaite@am.lt, patarėja Dalia Židonytė, tel. +370 695 40243, el. p. dalia.zidonyte@am.lt, patarėja Danguolė Sužiedėlytė, tel. +370 687 72136, el. p. danguole.suziedelyte@am.lt, patarėja Judita Vaišnorienė, tel. +370 695 54136, el. p. judita.vaisnoriene@am.lt, patarėja Evelina Cuzanauskienė, tel. +370 696 93454, el. p. evelina.cuzanauskiene@am.lt, patarėja Vida Kučinskienė, tel. +370 682 10372, el. p. vida.kucinskiene@am.lt, vyriausiasis specialistas Povilas Rudinskis, tel. +370 695 31984, el. p. povilas.rudinskis@am.lt; Aplinkos apsaugos politikos įgyvendinimo koordinavimo grupės (vadovas Pavel Trusov, tel. +370 682 39134, el. p. pavel.trusov@am.lt) patarėjas Andrius Girdziušas, tel. +370 695 62741, el. p. andrius.girdziusas@am.lt, patarėja Mažena Osinska, tel. +370 635 25314, el. p. mazena.osinska@am.lt.

PRIDEDAMA:

1. AAĮ projektas, 53 lapai.
2. AAĮ projekto lyginamasis variantas, 83 lapai.
3. AOAĮ projektas, 6 lapai.
4. AOAĮ projekto lyginamasis variantas, 7 lapai.
5. GVTNTĮ projektas, 15 lapų.
6. GVTNTĮ projekto lyginamasis variantas, 16 lapų.
7. JAAĮ projektas, 4 lapai.
8. JAAĮ projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.
9. ANK projektas, 5 lapai.
10. ANK projekto lyginamasis variantas, 6 lapai.
11. ANK projektas Nr. 2, 1 lapas.
12. ANK projekto Nr. 2 lyginamasis variantas, 1 lapas.
13. ANK projektas Nr. 3, 1 lapas.
14. ANK projekto Nr. 3 lyginamasis variantas, 1 lapas.
15. BK projektas, 1 lapas.
16. BK projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
17. PŪVPAVĮ projektas, 5 lapai.

18. PŪVPAVĮ projekto lyginamasis variantas, 5 lapai.
19. AAVPI projektas, 2 lapai.
20. AAVPI projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
21. SI projektas, 1 lapas.
22. SI projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
23. TTTPI projektas, 1 lapas.
24. TTTPI projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
25. BSĮ projektas, 1 lapas.
26. BSĮ projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
27. GVTNTIP projektas, 1 lapas.
28. GVTNTIP projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
29. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 2 lapai.
30. Aiškinamasis raštas, 58 lapai.
31. Direktyvos (ES) 2024/1785 atitikties lentelė, 16 lapų.
32. Direktyvos (ES) 2024/2881 atitikties lentelė, 12 lapų.
33. Direktyvos (ES) 2024/3019 atitikties lentelė, 21 lapas.
34. Direktyvos (ES) 2024/3101 atitikties lentelė, 56 lapai.
35. Reglamento (ES) 2024/1244 atitikties lentelė, 7 lapai.
36. Reglamento (EB) Nr. 166/2006 atitikties lentelė, 3 lapai.
37. Direktyvos 2011/92/ES atitikties lentelė, 6 lapai.
38. Direktyvos 2001/42 EB atitikties lentelė, 2 lapai.
39. Direktyvos (ES) 2020/2184 atitikties lentelė, 2 lapai.
40. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 9 lapai.
41. AAĮ projekto prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimas, excel failas.
42. PŪVPAVĮ projekto prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimas, excel failas.
43. GVTNTI projekto prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimas, 2 excel failai.

Aplinkos ministrė

Ieva Andriulaitytė

D. Židonytė, tel. +370 695 40243, el. p. dalia.zidonyte@am.lt
B. Vilimaitė Šilobritienė, tel. +370 645 89487, el. p. beata.vilimaite@am.lt
D. Sužiedėlytė, tel. +370 687 72136, el. p. danguole.suziedelyte@am.lt
J. Vaišnorienė, tel. +370 695 54 136, el. p. judita.vaisnoriene@am.lt
E. Cuzanauskienė, tel. +370 696 93454, el. p. evelina.cuzanauskiene@am.lt
V. Kučinskienė, tel. +370 682 10372, el. p. vida.kucinskiene@am.lt
P. Rudinskis, tel. +370 695 31984 el. p. povilas.rudinskis@am.lt
A. Girdziušas, tel. +370 695 62741, el. p. andrius.girdziusas@am.lt
M. Osinska, tel. +370 635 25314, el. p. mazena.osinska@am.lt